

٤١٣٥

انواع خدمات آسان علی بن
مستبدران

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

۱۳۸۱ / ۴ / ۲۲

انواع خدمات آسان علی بن
مستبدران

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته روان شناسی تربیتی

۱۳۸۱ / ۴ / ۲۲

عنوان

بررسی رابطه نگرش مذهبی و شیوه فرزند پروری

والدین بانگرش مذهبی دختران

استاد راهنما

خانم دکتر زهرا درویزه

استاد مشاور

خانم دکتر زهره خسروی

دانشجو

منیره کریمی

«مهرماه ۱۳۸۰»

۴۱۳۶۲

**الهم اجعل مقيم الصلاة
و من ذريتي ربنا و تقبل دعا**

تقدیم به:

گل یاس باغ رسالت ام ابیها

مادر خوبیها

فرزند بهترین مخلوق خدا،

همسر اسوه عدالت

حضرت فاطمه زهرا سلام... علیها

و تقدیم به:

همسر مظلوم

شهید مهندس محمد جواد مقبلی

که سرود خونین عشق را در سرزمینی

غریب به زیباترین شیوه سر داد

تشکر

نخست آن یگانه بی‌همتا را سپاس می‌گوییم که همواره عنایتش را از من دریغ نکرد و مرا در برداشتن گامی دیگر در راه علم و معرفت یاری نمود. و با سپاس از اساتید گرانقدر خانم دکتر زهرا درویزه و خانم دکتر زهره خسروی که دلسوزانه و با وسعت نظر مرا از الطاف استادانه خویش بهره‌مند ساخته و با قبول راهنمایی این پایان‌نامه قرین افتخارم فرمودند.

و با تشکر از استاد بزرگوار آقای دکتر علیرضا ظهور که با سعه صدر و دقت نظر نقش بسزایی در ارائه این تحقیق داشته‌اند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
الف	چکیده فارسی
ب	چکیده انگلیسی
	فصل اول
	مرکز اطلاعات مدرک علمی ایران تمیسه مدرک
۲	مقدمه
۳	بیان مسأله
۴	اهمیت و ضرورت تحقیق
۵	اهداف پژوهش
۵	پرسشهای پژوهش
۵	فرضیات پژوهش
۶	متغیرهای اساسی پژوهش و تعریف اصطلاحات
	فصل دوم
۹	ادبیات تحقیق
۱۰	مقدمه
	«بخش اول»
۱۰	پیشینه نظری مذهب و نگرش مذهبی
۱۱	مذهب از دیدگاه روانشناسی
۱۱	ارزش مذهب
۱۲	ارزش زندگی مذهبی
۱۳	نگرش به مذهب در زندگی

۱۳	آثار مذهب در زندگی
۱۴	نقش روانی مذهب
۱۷	نقش اجتماعی مذهب
۱۹	نگرش مذهبی در نوجوانان
۲۰	تربیت دینی
۲۲	نقش خانواده و اجتماع در تربیت دینی نوجوانان و جوانان
۲۸	تحقیقات انجام شده در زمینه مذهب

«بخش دوم»

۳۳	شیوه‌های فرزند پروری
۳۳	جایگاه خانواده
۳۴	رویکرد نظام‌نگر
۳۸	خانواده به عنوان منبع ارضاء نیاز به محبت و امنیت کودک
۳۸	فضای عاطفی خانواده
۳۹	تأثیر خانواده بر رشد شخصیت کودک
۴۳	نظریه اسناد
۴۶	تأثیر کودکان بر استراتژی‌های والدین
۴۷	تأثیر محیط‌های ارتباطی خانواده بر رفتار نوجوانان
۴۸	خانواده وفاق
۵۰	خانواده‌های کثرت‌گرایانه
۵۱	خانواده‌های آزاد منش
۵۲	نقش مادر به عنوان هسته اصلی در ارتباط با فرزند
۵۳	دسته‌بندی رفتار پدران
۵۵	شکل‌های مؤثر کنترل والدین

۵۶	شکلهای غیر موثر کنترل والدین.....
۶۰	نظریه‌های مربوط به شیوه‌های فرزند پروری.....
۶۰	الگوی شیفر.....
۶۲	الگوی وینترباتوم.....
۶۳	الگوی بامریند.....
۶۵	والدین بی تفاوت یا مسامحه کار.....
۶۵	اقتدار و نفوذ والدین در خانواده و فواید آن.....
۶۶	مزایای فرزند پروری مقتدرانه.....
۶۸	تحقیقات انجام شده در زمینه شیوه‌های فرزند پروری.....

فصل سوم

۷۸	نوع تحقیق.....
۷۸	جامعه آماری.....
۷۸	روش نمونه‌گیری و شیوه اجرای تحقیق.....
۷۹	ارزیابی کیفیت ابزار جمع آوری داده‌ها.....
۸۰	ابزار اندازه‌گیری.....
۸۱	روش تجزیه و تحلیل آماری.....

فصل چهارم

۸۳	نتایج بدست آمده و تحلیل آنها.....
۸۳	خصوصیات دموگرافیکی افراد تحت بررسی.....
۸۳	طبقه‌بندی والدین در ابعاد مختلف فرزند پروری.....
۸۴	تقسیم‌بندی افراد در بعد منطقی.....
۸۴	تقسیم‌بندی در بعد استبدادی.....

۸۴	طبقه‌بندی در بعد رهاسازی
۸۴	طبقه‌بندی والدین و دختران از نظر شدت گرایش به مذهب
۸۵	معدل دختران
۸۵	دیدگاه مادران تحت بررسی در زمینه شیوه‌های فرزند پروری
۸۵	دیدگاه مادران تحت بررسی در زمینه نگرش مذهبی
۸۵	دیدگاه پدران تحت بررسی در زمینه شیوه‌های فرزند پروری
۸۶	دیدگاه پدران تحت بررسی در زمینه نگرش مذهبی
۸۶	دیدگاه دختران تحت بررسی در زمینه نگرش مذهبی
۸۶	بعد استبدادی پدران
۸۶	بعد استبدادی مادران
۸۷	استبداد مادران با تحصیلات آنها
۸۷	مذهب پدران
۸۷	مذهب دختران
۸۸	مذهب مادران
۸۸	رهاسازی پدران
۸۸	رهاسازی مادران
۸۹	منطق پدران
۸۹	منطق مادران با سطح تحصیلات
۹۰	مذهب مادران
۹۰	مذهب دختران
۹۰	مذهب پدران
۹۱	معدل نمرات دانش آموزان
۹۲	معادله خط رگرسیون
۱۱۵	جداول

فصل پنجم

۱۲۷	بحث و نتیجه گیری
۱۳۲	محدودیتها
۱۳۲	پیشنهادات
۱۳۵	منابع فارسی
۱۳۸	پایان نامه ها
۱۳۹	منابع انگلیسی

پیوست

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۹۵	جدول ۱: تحصیلات مادران تحت بررسی
۹۵	جدول ۲: شغل مادران تحت بررسی
۹۶	جدول ۳: سطح تحصیلات پدران تحت بررسی
۹۶	جدول ۴: مشاغل پدران تحت بررسی
۹۶	جدول ۵: طیف نمرات افراد تحت بررسی
۹۷	جدول ۶: دیدگاه مادران تحت سرپرستی در زمینه اقتدار منطقی
۹۸	جدول ۷: دیدگاه مادران تحت بررسی در زمینه استبدادی
۹۹	جدول ۸: دیدگاه مادران تحت بررسی در زمینه رهاسازی
۱۰۰	جدول ۹: دیدگاه مادران تحت بررسی در زمینه نگرش مذهبی
۱۰۳	جدول ۱۰: دیدگاه پدران تحت بررسی در زمینه اقتدار منطقی
۱۰۴	جدول ۱۱: دیدگاه پدران تحت بررسی در زمینه استبدادی
۱۰۵	جدول ۱۲: دیدگاه مادران تحت بررسی در زمینه رهاسازی
۱۰۶	جدول ۱۳: دیدگاه پدران تحت بررسی در زمینه نگرش مذهبی
۱۱۱	جدول ۱۴: دیدگاه دختران تحت بررسی در زمینه نگرش مذهبی
۱۱۱	جدول ۱۵: میانگین و انحراف معیار نمرات مربوط به شغل پدران مستبد
۱۱۲	جدول ۱۶: میانگین و انحراف و معیار نمرات مربوط به تحصیلات پدران مستبد
۱۱۲	جدول ۱۷: میانگین و انحراف معیار نمرات مربوط به شغل مادران مستبد
۱۱۳	جدول ۱۸: میانگین و انحراف معیار مربوط به تحصیلات مادران مستبد
۱۱۳	جدول ۱۹: میانگین و انحراف معیار مربوط به مذهب و شغل پدران مستبد
۱۱۴	جدول ۲۰: میانگین و انحراف معیار مربوط به مذهب و تحصیلات پدران
۱۱۴	جدول ۲۱: میانگین و انحراف معیار مربوط به مذهب دختران و تحصیل پدران

مرکز اطلاعات و آرکای ملی ایران
تهران

- جدول ۲۲: میانگین و انحراف معیار مذهب دختران و تحصیل مادران ۱۱۵
- جدول ۲۳: میانگین و انحراف معیار رهاسازی پدر با شغل پدر ۱۱۵
- جدول ۲۴: میانگین و انحراف معیار رهاسازی مادر با تحصیلات آنها ۱۱۶
- جدول ۲۵: میانگین و انحراف معیار منطق پدران با شغل آنها ۱۱۶
- جدول ۲۶: میانگین و انحراف معیار منطقی پدران با شغل آنها ۱۱۶
- جدول ۲۷: میانگین و انحراف معیار منطقی مادران با تحصیلات آنها ۱۱۷
- جدول ۲۸: وضعیت مذهبی مادران ۱۱۷
- جدول ۲۹: وضعیت مذهبی دختران ۱۱۸
- جدول ۳۰: وضعیت مذهبی پدران ۱۱۸
- جدول ۳۱: وضعیت معدل دختران ۱۱۸
- جدول ۳۲: همبستگی بین مذهب والدین با مذهب و پیشرفت تحصیلی دختر ۱۱۹
- جدول ۳۳: همبستگی بین ابعاد تربیتی مادر با مذهب و پیشرفت تحصیلی دختر ۱۱۹
- جدول ۳۴: همبستگی بین ابعاد تربیتی پدر با مذهب پیشرفت تحصیلی دختر ۱۲۰
- جدول ۳۵: همبستگی بین ابعاد تربیتی مادر با مذهب وی ۱۲۰
- جدول ۳۶: همبستگی بین ابعاد تربیتی پدر با مذهب وی ۱۲۱
- جدول ۳۷: میانگین همبستگی بین ابعاد تربیتی والدین با یکدیگر ۱۲۱
- جدول ۳۸: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی نگرش مذهبی مادر با دختر ۱۲۲
- جدول ۳۹: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی استبداد پدر با نگرش مذهبی دختر ۱۲۲
- جدول ۴۰: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی استبداد پدر با نگرش مذهبی دختر ۱۲۳
- جدول ۴۱: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی بعد رهاسازی پدر با نگرش مذهبی دختر ۱۲۳
- جدول ۴۲: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی منطقی بودن مادر با مذهب خودش ۱۲۴
- جدول ۴۳: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی منطقی بودن پدر با مذهب خودش ۱۲۴
- جدول ۴۴ و ۴۵: خلاصه نتایج آنالیز واریانس همبستگی مذهب والدین و ابعاد تربیتی با مذهب دختران ۱۲۵

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی ارتباط نگرش مذهبی و شیوه فرزندپروری و والدین با نگرش مذهبی دختران صورت گرفته است. در این تحقیق فرضیه‌های مبنی بر ارتباط بین نگرش مذهبی والدین و فرزندان و شیوه‌های تربیتی والدین با نگرش مذهبی دختران آنها مورد مطالعه قرار گرفته است. همچنین ارتباط نگرش مذهبی و شیوه‌های فرزندپروری با تحصیلات و شغل والدین دانش‌آموزان و معدل تحصیلی فرزندان مطرح شده است.

جهت بررسی فرضیه‌های مذکور ۲۵۰ دانش‌آموز دختر شاغل به تحصیل در کلاس دوم دبیرستان و والدین آنها از شهر کرمان مورد آزمون قرار گرفتند.

ابزارهای مورد استفاده در تحقیق شامل پرسشنامه نگرش سنج مذهبی است که توسط آقای دکتر خدایاری و همکاران ایشان در دانشگاه تهران تهیه شده و پرسشنامه شیوه‌های تربیتی اقتباس از بامریند می‌باشد، روشهای آماری بکار گرفته شده نیز شامل آمار توصیفی، و استنباطی می‌باشد. نتایج بدست آمده نشان داد که بین نگرش مذهبی والدین و دخترانشان رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. بین روشهای تربیتی والدین و نگرش مذهبی آنها نیز رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد، اما بین روشهای تربیتی آنها و نگرش مذهبی دخترانشان رابطه معنی‌داری مشاهده نشد و بین شیوه‌های تربیتی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان نیز رابطه معنی‌داری وجود نداشت.

وضعیت تحصیلی و شغلی والدین با نگرش مذهبی دخترانشان نیز رابطه مثبت معنی‌داری وجود نداشت. در مورد رابطه نگرش مذهبی دختران و پیشرفت تحصیلی آنها ارتباط معنی‌داری مشاهده نشد. از طریق رگرسیون خطی یک متغیره متغیرهای (نگرش مذهبی مادران، نگرش مذهبی پدران، بعد استبدادی پدران و رهاسازی پدران) به عنوان عوامل پیش‌گویی‌کننده مذهب دختران مشخص شدند.

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between parents religious attitude their manner of child-rearing with their children religious attitude. For this purpose the theories based on the presence of relationship between the mentioned items were studied on 250 girls studying in the second year of highschool in Kerman and their parents. The relationship between religious attitude and manner of child-rairing with the educational level and jobs of parents and children's educational acheivements were also investigated.

Data collection was done by a questionnaire based on the questionnaire developed by khodayari et al in Tehran university and Bamrind training methods questionnaires. Descriptive and comprehensive statistics were used for data analysis. Based on the findings of this study there was a significant positive relationship between parents' religious attitude and their girls religiouise attitude . There was also a significant relationship between parents manner of child-rairing and their religious attitude . But there was no relationship between their manner of child-rairing and the, religious attitude or educational success of their girls. No significant relationship was found between parents educational level or occupational status and their girls religious attitude.

Based on the one variable linear regression, mother's and father's religious attitude, father's dictatorship and father's liberality were found as the predicting factors for the religious attitude of girls.

پیوست